

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria de Justícia,
Interior y Administración Pública

MODEL VALENCIÀ DE JUSTÍCIA GRATUÏTA

3 D'ABRIL DE 2023

JUSTÍCIA GRATUÏTA

L'accés universal a la justícia, pedra angular del nostre Estat de Dret, està reconegut pels articles 24 i 119 del nostre text constitucional. El servei de justícia gratuïta, permet que totes les persones, amb independència de les seues circumstàncies personals i socioeconòmiques, puguen defensar de manera efectiva els seus drets i interessos legítims davant els tribunals i beneficiar-se de l'acció protectora o reparadora de la Justícia en igualtat de condicions. Des d'aquest punt de vista, es pot parlar de la justícia gratuïta com un dret que dona accés als altres drets.

La situació de partida de la justícia gratuïta en la Comunitat a l'inici de la passada legislatura exigia l'adopció de mesures urgents per a garantir l'exercici ple d'aquests drets constitucionals.

A aquest efecte, es va definir un model valencià de justícia gratuïta que va quedar plasmat en un nou Reglament d'assistència jurídica gratuïta, aprovat en 2017 i els avanços de la qual es consoliden i reforcen en la norma que li va substituir aprovada per Decret 175/2021, de 29 d'octubre.

Aquest nou model parteix de dues línies d'acció principals:

- Una dirigida **a les persones encarregades de la prestació del servei, a través de la dignificació de les condicions** sota les quals desenvolupen aquesta important tasca.
- I una altra, enfocada **en el contingut del servei a prestar**. Per a això, es va adoptar una visió expansiva i especialitzada que permetera tindre en compte les condicions que afecten les persones demandants de l'assistència garantint d'aquesta manera la igualtat i universalitat en l'accés a la justícia.

“El servei de justícia gratuïta permet que totes les persones que manquen de recursos econòmics i aquelles que pertanyen a col·lectius vulnerables, puguen defensar de manera efectiva els seus drets i interessos legítims davant els tribunals i beneficiar-se de l'acció protectora o reparadora de la Justícia en igualtat de condicions.”

CARACTERÍSTIQUES DEL MODEL DE JUSTÍCIA GRATUÏTA

SERVEI PÚBLIC COMPROMÉS AMB LES PERSONES

La conselleria de Justícia amb l'aprovació del seu reglament reforça l'accés universal a la Justícia, ja que no es limita a aplicar el dret d'assistència jurídica gratuïta a les persones que manquen de recursos suficients per a litigar (tal com es reconeix en l'article 119 de la Constitució) sinó que, també desenvolupa l'efectivitat d'aquest dret a:

- Víctimes de violència de gènere (Conveni d'Istanbul)
- Víctimes de terrorisme
- Víctimes de de tràfic d'éssers humans en aquells processos que siguen conseqüència de la seua condició de víctima

Per a posar en marxa aquesta assistència de caràcter públic, s'han desenvolupat les següents mesures:

- Creació d'assistències o guàrdies especialitzades per a víctimes de violència de gènere, persones menors d'edat, persones amb discapacitat i persones migrants.
- Creació de torns d'ofici especialitzats per a persones menors d'edat víctimes de violència, a més dels existents de víctimes de violència de gènere, persones amb discapacitat i migrants.
- Millores en la notificació de resolucions de les Comissions d'Assistència Jurídica Gratuïta, dirigides a les persones amb diversitat funcional.
- Previsió de creació de nous SOJ especialitzats: SOJ d'estrangeria, SOJ de diversitat funcional, SOJ d'internament d'estrangers (CIE) i SOJ de penitenciària.
- Cobertura davant situacions d'emergència que determinen la necessitat d'atendre un nombre elevat d'assistències. Un exemple d'aquesta mena d'actuacions extraordinàries és l'ajuda d'1,2 milions d'euros destinada al Consell Valencià de Col·legis d'Advocats (CVCA) per a l'assistència a persones refugiades a conseqüència de la guerra d'Ucraïna.

SERVEI PÚBLIC PRÒXIM A LA CIUTADANIA

Garantir l'accés, amb independència del lloc de residència és fonamental per a poder exercir els drets de manera efectiva. A aquest efecte, s'ha ampliat el nombre de centres públics d'orientació, assessorament i informació jurídica finançats per la Generalitat: Justiprop i els SOJ.

JUSTIPROP

Aquest servei d'orientació finançat per la Generalitat i prestat per professionals de l'advocacia està situat en les dependències que els ajuntaments posen a la disposició de la ciutadania.

Actualment, 52 municipis de la Comunitat de més de 7.000 habitants compten amb aquestes oficines d'assessorament i està prevista l'obertura de noves oficines en el territori de la Comunitat Valenciana.

SERVEI D'ORIENTACIÓ JURÍDICA (SOJ)

La Comunitat compta amb 11 SOJ distribuïts dependències judicials de València, Sueca, Elx, Alcoi, Ibi, Castelló, Vinaròs, Orihuela i Torreveija. Està previst que aquest servei arribe als 36 partits judicials així com la creació de SOJ especialitzats.

SERVEI DE QUALITAT. ESPECIALITZACIÓ PROFESSIONAL

Des de 2017 fins a 2022 s'han destinat un total de 220.000 euros a la formació dels professionals de l'advocacia i de la procura, a través dels convenis subscrits amb el Consell Valencià de Col·legis d'Advocats (CVCA) i el Consell Valencià de Col·legis de Procuradors (CVCP).

ACCIONS PER A AFERMAR EL MODEL DE JUSTÍCIA GRATUÏTA

■ DIGNIFICACIÓ DE LES CONDICIONS ECONÒMIQUES DELS PROFESSIONALS QUE PRESTEN EL SERVEI D'ASSISTÈNCIA GRATUÏTA

Gràcies a això, la Comunitat se situa com l'autonomia que millor paga als seus professionals i sense retards en els seus honoraris.

Les noves quanties suposen una mitjana d'increment de:

- 10,63% per als professionals de l'advocacia
- 7% per als professionals de la procura.

Aquestes dues quanties van estar congelades des de 2005 fins a 2012, i entre 2012 i 2014 es van reduir un 24%. Per a 2023 s'ha previst un increment de les retribucions per al torn d'ofici que oscil·la entre el 14% i 227% des de 2016.

■ INCREMENT DE LES INVERSIONS EN JUSTÍCIA GRATUÏTA.

La inversió total en tots els àmbits que conformen l'estructura institucional que garanteix la prestació integral del servei també s'ha incrementat notablement:

- **CREIX** en un 157% des de 2015 el pressupost destinat a justícia gratuïta. S'ha passat de 23,27 M€ a 59,85 M€ en 2023. Aquest increment resulta més significatiu si es té en compte que en 2015 la inversió per habitant en justícia gratuïta en la Comunitat se situava un 10% per davall de la mitjana nacional.
- **INCREMENT** de les línies pressupostàries per a finançar el dret d'assistència jurídica gratuïta als beneficiaris de la qual són:
 - El Consell Valencià de Col·legis d'Advocats
 - El Consell Valencià de Col·legis de Procuradors
- **AMPLIACIÓ** dels beneficiats d'ajudes per a formació i divulgació en matèria de reformes democràtiques, drets i llibertats, mediació i accés a la justícia. Aquesta subvenció estava destinada en el 2020 únicament al Consell Valencià del Col·legi d'Advocats de la Comunitat Valenciana i en l'exercici 2021 es va incloure al Consell Valencià de Col·legis de Procuradors. L'import de les ajudes en 2022 va ser de 50.000 euros i 70.000 euros per a 2023.

JUSTÍCIA GRATUÏTA EN XIFRES

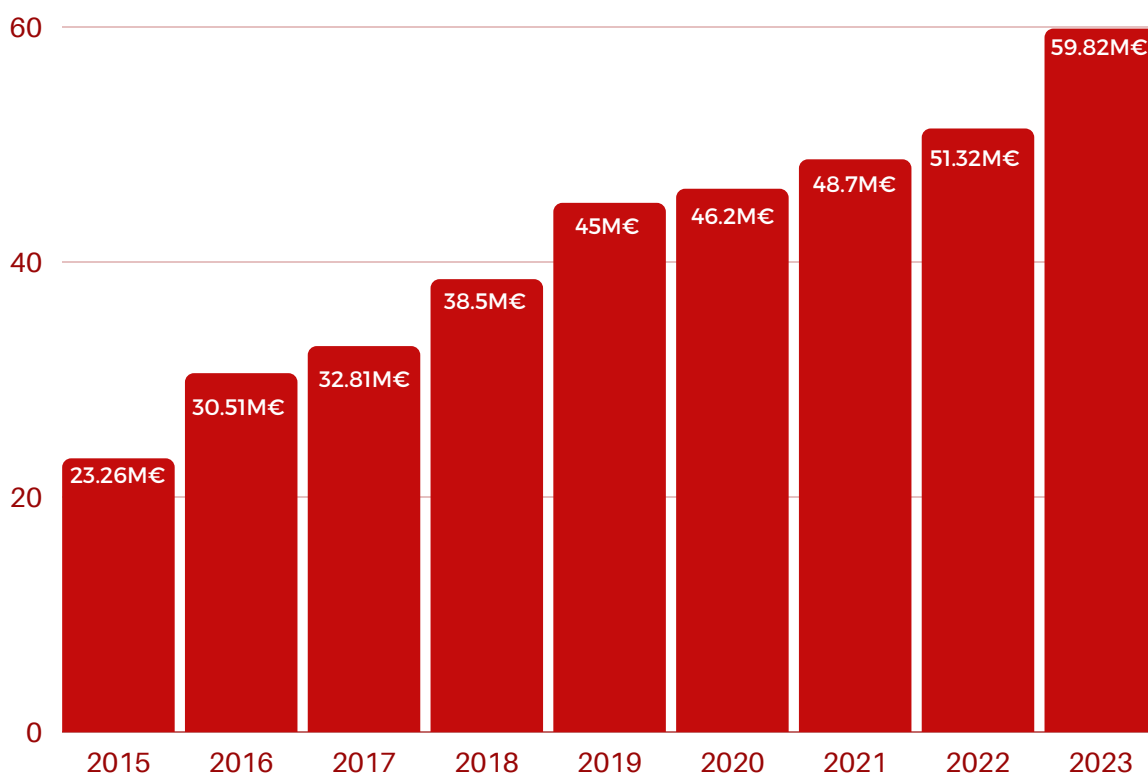
La despesa en justícia gratuïta per habitant de la Comunitat Valenciana està un **28.5% per damunt de la mitjana espanyola (6€)**

La Comunitat Valenciana és la **segona autonomia amb major inversió (7.71€) per habitant**, només per darrere de Canàries (9.09€)

Des de 2018 hem subvencionat més de **MIG MILIÓ D'EXPEDIENTS** vinculades a assistència gratuïta

Del pressupost de Justícia Gratuïta s'han destinat **5.9M€** a actuacions (guàrdies i torns d'ofici) **relacionades amb la violència de gènere**

EVOLUCIÓ DE LA INVERSIÓ EN JUSTÍCIA GRATUÏTA: INCREMENT DEL 157% RESPECTE A 2015

INVERSIONS 2023

58,3 M€

Retribució professionals advocacia i
procura

1.300.000€

Indemnització actuacions d'advocats/as
en els SOJ

70.000€

Formació

180.000€

Consells valencians de col·legis
d'advocats/as i procuradors/as.
Despeses d'inversions i infraestructura

TOTAL 59.850.000 €